

Budovanie špecializovaných záchranných modulov HaZZ prostredníctvom fondov EÚ

V rámci Operačného programu „Kvalita životného prostredia“, realizovaného vďaka podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja bola 19. augusta 2015 vyhlásená 2. výzva zameraná na zefektívnenie riadenia mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy (OPKZP-PO3-SC313-2015-2). Táto výzva patrí do *Prioritnej osi 3 - Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy*, ktorej hlavnými cieľmi je budovanie systémov vyhodnocovania rizík a včasného varovania, posilnenie intervenčných kapacít pre manažment mimoriadnych udalostí na lokálnej a regionálnej úrovni a podpora špecializovaných záchranných modulov.

Na posledný z vyššie uvedených cieľov, teda *Podporu a budovanie špecializovaných záchranných modulov* sa v súčasnosti intenzívne zameriava aj Hasičský a záchranný zbor na čele s Prezidiom Hasičského a záchranného zboru, ktoré ako organizačná jednotka Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v súčasnosti zabezpečuje implementáciu troch projektov, zameraných práve na budovanie špecializovaných záchranných modulov. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v tomto prípade vystupuje ako prijímateľ a zároveň ako sprostredkovateľský orgán pre Prioritnú os 3 Operačného programu.

Nižšie popísané špecializované záchranné moduly sú budované v súlade s Vykonávacím rozhodnutím zo dňa 16. októbra 2014 sa stanovujú pravidlá vykonávania rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a zrušujú sa rozhodnutia Komisie 2004/277/ES, Euratom a 2007/606/ES, Euratom č.2014/762/EÚ.

Budovanie modulu leteckého hasenia požiarov s využitím helikoptér s celkovou hodnotou na úrovni takmer 47 mil. € je prvým zo schválených projektov, ktorého úlohou je vytvorenie špecializovaného záchranného modulu, konkrétne na letecké hasenie požiarov s využitím helikoptér. Súčasťou tohto modulu bude päť kusov technologických zariadení na elimináciu rizík súvisiacich so zmenou klímy, ako sú helikoptéry a lietajúca platforma na vzdušný monitoring situácie na mieste zásahu. Cieľ tohto projektu bude splnený zakúpením technického a technologického vybavenia a príslušnej odbornej prípravy príslušníkov (školenia a výcvik) s následnou certifikáciou modulu a jeho zaradenia do databázy CECIS. Úspešnou implementáciou projektu budú zabezpečené základné predpoklady pre účinnú

ochranu života a zdravia občanov, ich majetku, ochranu sociálnej a ekonomickej infraštruktúry, ako aj ochranu životného prostredia. Naplnenie cieľa projektu taktiež prispeje k zvýšenej ochrane členov zasahujúcich jednotiek a efektívnejšiemu a rýchlejšiemu zdolávaniu lesných požiarov. Realizáciou projektu sa dosiahne rýchlejšia odozva hasičských jednotiek v prípade výskytu požiarov v lesnom prostredí, zvýšenie úrovne ochrany života a zdravia občanov, efektívnejšia ochrana súkromného a verejného majetku, zvýšenie bezpečnosti zasahujúcich jednotiek, ochrana a zlepšenie podmienok životného prostredia a vybudovanie modulu na úrovni medzinárodných štandardov.

Ďalším projektom s hodnotou takmer 8,5 milióna € je *Dočasný núdzový tábor (ETC – Emergency Temporary Camp)*, ktorého cieľom je vybudovanie technickej a inštitucionálnej podpory špecializovaného záchranného modulu určeného na núdzové ubytovanie osôb postihnutých následkami nežiaducej udalosti. Hlavnou úlohou modulu ETC bude zabezpečenie schopnosti Slovenskej republiky poskytnúť v krízovej situácii niektorej z členských krajín EÚ dočasné núdzové ubytovanie vrátane personálu. Stanový tábor pre minimálne 250 ľudí bude slúžiť najmä v počiatočných fázach nežiaducej udalosti, pri ktorej je v núdzi veľký počet ľudí z dôvodu poškodenia alebo zničenia obydli. ETC bude rovnako ako ostatné moduly, registrovaný v databáze Spoločného systému komunikácie a poskytovania informácií v prípade núdzových situácií (CECIS), pričom bude schopný odcestovať do 12 hodín od prijatia ponuky a pracovať 24 hodín po dobu štyroch až šiestich týždňov. Projekt je realizovaný Hasičským a záchranným zborom v partnerstve s Asociáciou samaritánov Slovenskej republiky, ktorá bude zabezpečovať predovšetkým registráciu osôb a poskytovanie základnej lekárskej a sociálnej starostlivosti. Za účelom vybudovania modulu ETC bude obstaraných 132 zariadení slúžiacich na elimináciu rizík súvisiacich so zmenou klímy, predovšetkým kontajnerov obsahujúcich všetko potrebné na stavbu a prevádzku tábora a automobilovej techniky na prepravu kontajnerov a obsluhujúcich príslušníkov.

Zatiaľ posledný zo schválených projektov s celkovou hodnotou prevyšujúcou 11,1 mil. € je zameraný na vytvorenie špecializovaného záchranného modulu *Pozemného hasenia lesných požiarov s využitím vozidiel (Ground Forest Fire-Fighting using Vehicles – GFFF-V)*. Súčasťou modulu bude 25 kusov špecializovanej automobilovej techniky na elimináciu rizík súvisiacich so zmenou klímy, ako sú vysokokapacitné a terénne cisternové automobilové striekačky či špeciálne vozidlá s vysokou terénnou priechodnosťou. Táto technika spolu so školením a výcvikom príslušníkov zabezpečí Slovenskej republike také kapacity, ktoré jej v

pripade krízovej situácie umožnia poskytnúť pomoc ktorémukoľvek členskému štátu EÚ. Primárnou úlohou modulu GFFF-V bude poskytnúť pomoc pri hasení rozsiahlych lesných požiarov a požiarov lesných porastov s využitím vozidiel alebo pozemných prostriedkov, a to s dostatkom ľudských zdrojov a vozidiel na nepretržité operácie, pričom je zabezpečená jeho schopnosť fungovať nepretržite 24 hodín počas siedmich dní.

Na zabezpečenie úspešnej implementácie týchto projektov s celkovou hodnotu prekračujúcou *66 miliónov eur* je nevyhnutné zvládnuť veľké množstvo čiastkových úloh, počnúc prípravou projektových žiadostí s procesom ich schvaľovania, nákupom všetkých tovarov a služieb prostredníctvom verejného obstarávania, ktoré je sprevádzané niekoľkostupňovou kontrolou, cez absolvovanie školení a výcviku príslušníkov až po certifikáciu modulu v závere projektu spolu s jeho nevyhnutnou recertifikáciou počas minimálne päťročnej udržateľnosti projektu. Z týchto dôvodov bola na základe Rozkazu prezidenta Hasičského a záchranného zboru zriadená komisia a pracovné skupiny, ktorých úlohou je zabezpečenie úspešnej implementácie všetkých uvedených projektov.

por. Ing. Juraj Vácval P HaZZ – Oddelenie rozvojových projektov